№ 106

Єшїй 15 Генаріє 1831

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО А'ДМИНИСТРАТИВЪ ЛИТЕРАЛЪ

ꙟЩІИНЦЪРИ ДИН ЛЪȢНТРȢ ЄШІЙ

Сара ꙟн 10 але ачестїа аȣ сосит ꙟн капитала ноастръ Єѯ. са Д. де Бȣтенїєв адєвъратȣл консилїерю де стат ал М. сале ꙟмпъратȣлȣй атоатъ Россїа, кавалерю а май мȣлтор ордине, сол єкстраординарю ши министрȣ де плин ꙟмпȣтерничит ла поарта Отоманъ. Єѯ. са вининд дела С. Петерсбȣрг мерџе ла Костандинополе ꙟсоцит де Д. кавалерюл Титоф асесор комисїей ши ал легацїей сєкритарю, ши де принцȣл Георгїе Солтикоф актȣар ши аташе ал легацїей.

Ла скȣлени Єѯ. са аȣ фост ꙟтимпинат де Д. Ворникȣл ши кавалерюл К. Стȣрѕа, пре кареле чинститȣл диван лаȣ алес мєимендарю, ши де Д. Хатманȣл К. Паладе. Ѡ чатъ де кълъриме а гвардїей Молдовене, сȣпт команда дȣмисале колонелȣлȣй Костаки Лъцъскȣ, аȣ ꙟсоцит пе Єѯ. са пънъ ꙟн квартира гътитъ ла Домнȣл Вист. ши локоцїиторюл марей логофецїй Костан Кантакȣѕино.

Ȣнде ѡ компанїе де ꙟмфантерїе ръшкератъ фїинд ꙟкȣрте аȣ херетисит пе Єѯ. са кȣ семне ши мȣѕикъ милитаръ; ши прин аса фрȣмоасъ ꙟмфъцошере аȣ агонисит алȣй мȣлцъмире.

ꙟналтȣл клирос ши боеримѣ Капиталїей ростинд Єѯ. сале симцириле де бȣкȣрїе пентрȣ бȣна са венире, аȣ примит пе лѫнгъ мȣлцемире ши херетисмосȣл Єѯ. сале деспре прїинчоасъ вїиториме а Молдовей, статорничитъ сȣпт скȣтирѣ маринимосȣлȣй нострȣ Протектор, кареле дȣпъ ачѣста аȣ дърȣит тоатъ аса ꙟкредире Єѯ. сале деплин ꙟмпȣтерничитȣлȣй президент че кȣ атѫта спорю ѡ ꙟтребȣинцазе пентрȣ ꙟфїинцарѣ бинелȣй пȣблик.

Спре сербарѣ стрълȣчитȣлȣй оаспе аȣ дат прѫнѕȣрй де адȣнърй. Єѯеленцїиле сале Д. генералȣл Мирковичй Вицепрезидент. Д. кавалер Тимковичй консȣл ꙟмпр. ши Д. Вист. Смаранда Балш. Єѯ. са ȣрмѫнд кълъторїей сале ла Костандинополе, аȣ плекат астъѕй ла Бȣкȣрещй.

Прин адресȣл чинст. диван ꙟмпли дин 9 ꙗнȣар. 1831 пе темеюл офицїей Д. де плин ꙟмпȣтерничитȣлȣй, адресȣитъ кътръ Єѯ Д. Вице президентȣл, съ ꙟмвитъ чїйчи вор вои а теслима 228 кай пентрȣ кавалерїа милицїей пъмѫнтещй, дȣпъ алкътȣирѣ фъкȣтъ ши кȣ Д. Вист. Костандин Катарџїȣ; адъогѫндȣсе ши ачѣста къ каий пот фи ла трȣп дела 1 аршин 15 вершоаџе пънъ ла 2 аршиний; дечй чїйчи вор вои. съсе ꙟмфъцошезе ла 12, 15, ши 20, а кȣргътоарей лȣний ꙗнȣарїе ꙟсесїа чинс. диван ꙟмплинитор.

БУКУРЕЩІЙ

Алалтъєрй ла 2 гінар: сау фъкут ꙟгропъчунѣ В. З. сале генералуй Дровил, пе кареле ѡ моарте фоарте грабникъ лау ръпит динтре прїетенїй сьй, чи атът ꙟл юбѣ пентру вредничїиле сале. Помпа са де ꙟгропаре ау фост де маре кувїинцъ, петрекут де В. З. Д. президентул, де генерълиме ши офицериме, де Боерй ши де ꙟсуш Д. Колонелул де гвардїе Намюр Бею, Турк кареле ау венит ꙟ капитала ноастръ, ка съ ꙟтимпине пе В. З. са министрул росїенеск че мерџе ла Костантинополе. Ку ачест прилеж сокотим де кувїинцъ а арътa четиторилор ностріи чивилизацїа ачестуй Мусулман луминат, кареле ꙟтоатъ ꙟтъмпларѣ дъ довезй де нобилитатѣ сентиментурилор сале: ворбеще фоарте бине францужеще ши италїенеще; мергънд ꙟн уна дин сѣриле трекуте ла бал ау дънцуит Полонежул; пуртарѣ са есте ꙟтру тоате европїенѣскъ. Ку прилежул петречирей ла гроапъ а ръпосатулуй генерал, ау дат ѡ маре довадъ а толерацїей (*) суфлетулуй съу. Интрънд ꙟ бисерикъ ку маре ꙟгрижире съ комформа ку тоатъ адунарѣ ши аджук чинстире челуй вечник; кънд чїй де фацъ ау арункат пъмънт песте мормънтул ръпосатулуй, атунчи луънд ши сингур ꙟнкъ пъмънт ши арункънд ау зис: къ жшй ꙟмплинеще даторїа че аре кътръ ун фрате де арме.

ꙟНЩІИНЦЪРИ ДИНАФАРЪ

КОСТАНДИНОПОЛЕ 25 Ноем;

Органицацїа оастей регулате урмѣзъ а фи уна дин челе де фрунте ꙟделетничирй а М. сале Султанулуй. Пентру ꙟтокмирѣ четъцилор дърмате ꙟ ръзбоюл дин урмъ, съ адунъ ун сфат ꙟнадинс, ла кариле сънт кемаций инџинерїй европей. Се зиче, къ М. са Султанул ау рънduйт ѡ сумъ ꙟсемнатъ пентру дирецирѣ Варней, а църїнилор дела поалиле Балканулуй ши дин цюрул Адрїанополей. Дирекцїа ачестуй лукру аре съ фїе ꙟкрединцатъ унуй колонел францоз дин оастѣ пашей де Египет, афлъторю акума ла Костандинополе. Нои ну авем вре ѡ новитате дела Гречїа, Албанїа сау линищит. Египтенїй се пар а вои съ статорничѣскъ линищѣ публикъ ши алор домнїе прин тот фелюл де фаворисирй дънуите лъкуиторилор, дар ꙟн Асїа сау ацицат ноуъ нежмпъкърй май алес пре лънгъ Ерзерум.

Лисабона

Дон Мигел ꙟсоцит де 300 персоане се афлъ де доуъ зиле ла вънат. ꙟн пъдурѣ дела Ивелъз се зидеще акума ѡ ноуъ ꙟкисоаре пентру дрегъторїй май ꙟсемнаций, іар полицїа сау ꙟтърит де 300 инши.

ФРАНЦІА

Пътълукрарѣ че ꙟкуприндерѣ леџилор Францїей урмѣзъ дупъ ѡ моарте чивилъ сѣу политичѣскъ, ла каре сау осъндит принцул Полинѣк.

Прин моартѣ чивилъ, осъндитул пїерде дритул де пропрїетате асупра аверей, че ау стъпънит; клирономїа ей се дескиде ꙟфаворул урмашилор сьй, кърора се кувин ачеле аверй, асемине пре кум фиреще ар фи мурит ши фъръ дїатъ. Ел нумаи поате клирономи вре ѡ мощенире ничй а ꙟстреина супт ачел кувънт авериле ꙟн урмъ къщигате. Ну поате асъ атинџе де авуцїа са ꙟтотул ничй ꙟ парте, прин дънуирй ꙟтре вїй сѣу прин дїатъ, ничй а прими оаре че, афаръ нумай пентру а са хранъ. Ну поате фи епитроп ничй мартор, ничй асъ ꙟнфъцоша ла џудекъторїй ку черере сѣу апъраре, афаръ нумай супт нумеле ши епитронїа че исе ва орънду. Ѡприт фїинд а ꙟкиѣ ѡ ноуъ късъторїе леџюитъ, ачѣ трекутъ исъ дизлѣгъ ꙟтру тоате пунтурили политиче. Соцїа са ши клирономїй ау ачеле дритурй, че ли се кувин урмънд а са моарте фирѣскъ. Пр аверѣ че ар къщига осъндитул дупъ а са моарте политикъ, ши карѣ ар аве ꙟзїоа фирещей сале морций, есте а статулуй ꙟпутерѣ дритулуй дизмощенирей.

Д. Монтиливет, министрул динлънтру ау адресуит урмъторюл рапорт кътръ краюл:

„ Сире! Корпосул де артилерїе ал

(*) Толерацїе есте ꙟгъдуирѣ ши слобозенїа ꙟтрѡ църъ де а креде ши асъ ꙟкина фїеш чине ꙟлецѣ са.

гвардїей націонале де мꙋлте ори пѫн а кꙋма аꙋ трас асꙋпрѫши лꙋареа аминте а М. воастре; ши авѫнд ꙟн привире тот деꙋна скопосꙋл де а фавори тот чи поате да гвардїей ноастре стрѫлꙋчире ши пꙋтере, М. воастрѫ наци скѫпат дин ведере, ничи ꙋн прилеж де а адꙋче ла деплинире корпосꙋл артилерїей пе кѫт исе кꙋвине. Кꙋ тоате ачесте стареа де акꙋм а артилерїей мѫ ꙟдаторѣще а арѫта М. воастре тревꙋинца организацїей дин ноꙋ а нꙋмитꙋлꙋи корпос ш. ч.“.

Ꙟн ꙋрма ачестꙋи рапорт краюл аꙋ орѫндꙋит ѫнтѫю, ка корпосꙋл де артилерїе ал гвардїей націонале дин Парис сѫсе десфїинцезе, ши сѫсе нꙋмеаскѫ ѡ комисїе спре алꙋи дин ноꙋ организацїе.

Кꙋ прилежꙋл сѫрбѫрей анꙋлꙋи ноꙋ, краюл, крѫѧса, дꙋка де Орлеан, ши алте мѫдꙋлѫри де фамилїа крѫѧскѫ, аꙋ примит хиритисири дин партеа камерей паирилор, а депꙋтацилор, а сенатꙋлꙋи ши а алтор дирегѫторїй крѫещи, кꙋм ши дин партеа май мꙋлтор соцїетѫци афлѫтоаре ꙟн Парис. Нꙋнцїꙋл аꙋ ростит дин партеа корпосꙋлꙋи дипломатик ꙋрмѫтоареа кꙋвѫнтаре: „Сире! скимбареа анꙋлꙋи дѫ корпосꙋлꙋи дипломатик ꙋн норочит прилежꙋ де а рѫспика ꙟнаинтеа М. воастре кꙋрателе доринце чи черици ѫнсꙋшѫ пентрꙋ а воастрѫ норочире, пентрꙋ норочиреа стрѫлꙋчитей воастре фамилїй ши пентрꙋ феричиреа Францїей. Тот и поат слꙋжи пентрꙋ пѫстрареа линищей ꙟн ачеастѫ маре крѫїе, ши а ꙟтѫри прин ачеаста май мꙋлт стареа пѫчей ши а бꙋней армонїй кꙋ тоатѫ Еꙋропа, ва ꙟмплини ши доринцеле тꙋтꙋрор сꙋверенилор, дин партеа кѫрора дипломатикꙋл корпос аре чинсте асе ꙟмфѫцоше. М'афлꙋ норочит ꙟн ачеастѫ фрꙋмоасѫ зи а вѫ пꙋте ꙟмфѫцоше глѫсꙋиреа ачестор доринцѫ, ши вѫ рог а ѡ прими ꙟмпреꙋнѫ кꙋ ꙟкрединцареа челꙋи май адѫнк севас дин партеа ноастрѫ“. Краюл аꙋ рѫспꙋнс ла ачеастѫ ростире: „Вѫ рог домнꙋле нꙋнцїе а фаче кꙋноскꙋт дипломатикꙋлꙋи корпос кѫтѫ бꙋкꙋрїе ам пентрꙋ тоате челе ростите ꙟн нꙋмеле лꙋи; кѫт прецꙋеск ꙟпрецюрареа де а ꙟкрединца пе тоци сꙋверенїй пентрꙋ амеа доринцѫ де а пѫстра ꙟмпреꙋнѫ кꙋ ей паче; кѫтѫ плекаре а(м) а цине кꙋ Еꙋропа легѫтꙋри прїетинещи кꙋрате ши пачниче ши ꙟн сфѫршит кѫ дореск ка нимик сѫ нꙋ зѫтикнеаскѫ пачеа, де кареа ей се бꙋкꙋрѫ ꙟлѫꙋнтрꙋ. Вѫ мꙋлцемеск пентрꙋ але воастре доринце де паче, пентрꙋ норочиреа ши феричиреа Францїей, кꙋм ши пентрꙋ ачеле пофтите ꙟнорочиреа фамилїей меле.“

Дꙋпѫ ꙟщїинцѫриле май дин ꙋрмѫ де ла Алџир: баталїонеле францꙋзещи, тримисе ла Медїа аꙋ лꙋат избѫндѫ асꙋпра семинцїей арѫпещи, кареа аꙋ ꙋчис 50 артилеристи францꙋзи. Виноваций авеа сѫ се дее ꙟн мѫниле францꙋзилор, кꙋ акѫрора сосире ла Медїа ковѫрширеа нꙋмерꙋлꙋи ши а силничїей саꙋ ꙟпинс ꙟндѫрѫпт дин тоате пѫрциле, кѫꙋтѫнд ꙟн сфѫршит скѫпареа ꙟнтре ай лор мꙋнци, ши лѫсѫнд 500 морци карїй саꙋ ꙟнгропат лѫнгѫ ораш. Нꙋмерꙋл рѫницилор дин партеа лор се поате зиче ка ла 1800

Генералꙋл де кѫпетенїе Клаꙋзел аꙋ черꙋт дин ноꙋ дела гꙋверн повѫцꙋири ши ꙟмпꙋтерничїе пентрꙋ але сале ꙋрмѫри ꙟмпротива инсꙋргенцилор де Оранїе, карїй саꙋ рѫсколит прин сꙋпꙋшїй Сꙋлтанꙋлꙋи де Марок. Беюл де Оран врѫнд асѫ сигꙋрипси пентрꙋ ори ши че ꙟнтѫмпларе, аꙋ черꙋт дела генералꙋл Клаꙋзел ꙋн аџюторю де 200 оамени, карїй аꙋ ши ꙟнтрат спре апѫраре ꙟнтѫрїиле лꙋи, нꙋмитꙋл генерал аꙋ тримис ꙟнграбѫ ла Оран ꙋн регимент ꙟн май мꙋлте корѫбїй де рѫзбою.

Цериле Де Џос

Дꙋпѫ ꙟщїинцѫриле дин 18 декем. инсꙋргенцїй саꙋ фѫкꙋт дин ноꙋ виноваци прин ѡ ꙟсемнатѫ вѫтѫмаре а пѫмѫнтꙋлꙋи ностꙋ, нѫвѫлинд ла 14 але ачестїа ка ла 50 оамени песте линїа хотарꙋлꙋи, ши кѫлкѫнд каса вамешꙋлꙋи че ѡ аꙋ прѫдат кꙋ тотꙋл, лꙋѫнд кꙋ сине пе ачест дирегѫторю ши батжокꙋринд фѫрѫ крꙋцаре пе соцїа лꙋи. Прѫдѫторїй саꙋ арѫтат кꙋ аменинцаре де а се ꙟнтꙋрна ꙗрѫши. Кꙋ тоате ачесте саꙋ лꙋат мѫсꙋри кꙋвїинчоасе спре а ꙟмпедека пе кѫт се поате ѡ асемине прѫдѫчꙋне.

165 Негȣцторій ши фабриканцій дін провинціа Ліежȣлȣй аȣ ꙟфъцошат конгресȣлȣй національ тикълоаса старе, ꙟ карѣ с'афлъ фабричиле ачестей цері, че Єра пън акȣм атѫт де сѫргȣинчоасе. Ꙟн ачѣстъ жълȣире се зиче, къ Єсте де даторіе ла аше грѣ липсъ, ꙟтокма ка пентрȣ пъстрарѣ віеції, а мижлочи кѫщигарѣ пѫней ла мій де лȣкрътори карій ꙟтралт кип силицій де фоаметє вор требȣи сѫш каȣте скъпарѣ ла пръѕй ши ȣчидирй.

Ꙟн адȣнарѣ конгресȣлȣй національ дин Брȣѕел аȣ четит президентȣл ѡскрисоаре кȣ ꙟсемнарѣ ȣрмътоарелор пꙟтȣрй: 1 Деплома тичиле лȣкрърй кȣ амбасадоріи ачелор чинчй марй пȣтерй, аȣ авȣт дрепт темею протоколȣл дин 22 декем. дрепт скопос ꙟкеіерѣ ȣней ꙟчетърй де арме кȣ кондиціе де а ръмѫне пентрȣ ной слободъ ȣмбларѣ кȣ корѫбіи пе рѫȣл Шелда.

Ꙗчесте лȣкрърй стаȣ акȣм аша деодатъ, къ дȣпъ арътарѣ контелȣй Себастіан ꙟн Парис, чи саȣ примит асемине де президентȣл сфатȣлȣй францȣзеск, ачеле чинчй пȣтерй аȣ кȣноскȣт дин темею не атѫрнарѣ Белгіей. 2-ле Алеџирѣ къпитеніей стъпѫнитоаре нȣ се афлъ ꙟн понтȣриле ачелор лȣкрърй. 3 Позиціиле, ꙟкаре саȣ ашъзат деосебителе корпосȣрй але армией, сѫнт аша фел, ка дȣшмъніиле сѫсе поатъ ꙟчепе ꙟаръші кȣ избѫндъ, ла ꙟтѫмпларе кѫꙟд Оланда нꙋр ꙟмплини дȣпъ кȣвіинцъ кондиціиле ꙟчетърей армилор. Пентрȣ ꙟчепереа дȣшмъніилор нȣ саȣ дат ꙟкъ ничй ѡ поронкъ, ничй саȣ ашъѕаꙟ вреѡ ваде. 4 Се ꙟделетническ а стрѫꙟџе тоате материалȣриле, не апърат требȣитоаре пентрȣ а ꙟтра ꙟн алкътȣирѣ ȣнȣй трактат де негоц кȣ Франціа.

Комисій лȣкрѣѕъ ꙟн причина ачѣста ꙟн тоате провинціиле, ши ꙟщіинцъриле дела дѫнші ворфи ꙟн ȣрмъ понтȣл ȣней статорниче сфътȣирй.

ПРȢСІꙖ

Ꙗа Бон ꙟ Помераніа (ѡ провинціе прȣсіанъ деспре марѣ Балтикъ) ноаптѣ ла 10 чѣсȣрй Европіенещй саȣ зърит ѡ лȣминъ деспре міаѕъноапте, ръвърсинд нище разе лȣминоасе, дин каре ȣна се деосъбѣ май мȣлт прин аса стрълȣчире. Ачѣста аȣ цинȣт нȣмай кѫтева минȣте; дела пъмѫнт се ꙟнълца новорй рошіетичй, чи акоперѣ нȣмителе разе, дескизинд ꙟн ȣрмъ зарѣ деспре пъмѫнт май ꙟџос, ши ръскирѫнд ꙟчет лȣмина са асȣпра челоралалцй новорй, ꙟкѫт пела мезȣл нопцей перѣтѣ де џос а чериюлȣй се зерѣ тоатъ лȣминатъ. Апой саȣ ꙟкипȣит дѣсȣпра черкȣрй де новорй ꙟформа кȣркȣбеилор. Чериюл се арътa кȣ лȣмина ши въпсѣоа зорилор, акърора рошацъ се ꙟгѫна кȣ новрй ꙟтȣнекацй; ꙟдепъртарѣ май де сȣс се перде чѣца, ши ꙟн ȣрмъ се аместекъръ новорй негȣрошй кȣ рошіетичй. Тоатъ арътарѣ саȣ съвѫршит пѫнъ ла 2 чѣсȣрй дȣпъ мезȣл нопцей, кѫнд пъмѫнтȣл се арътa атѫт де лȣминат, ка ла чѣ май фрȣмоасе лȣминъ де лȣнъ.

Ꙟщіинцаре Дин Партѣ Редакціей.

Ꙟмпреџȣрърй не превъѕȣте ꙟмпедикъ пе Редакціе де а ꙟчепе астъзй пȣбликаціа газетей кȣ типарюл чел нȣ, дрепꙟ ачѣа ва ȣрма ꙟкъ тот ꙟн форма ачѣста пѫнъ кѫнд не ꙟтѫрзіет ва Єши дȣпъ кȣм саȣ џȣрȣит.

Семай фаче адȣчире аминте Д. Д. чинст. пренȣмеранцій касъ тримата ла Редакціе фъръ прецет прецȣл пренȣмераꙟціей, ши а портȣлȣй газетей чій дин бȣшй.

ОБСЕРВАЦІИ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зіоа	Обсервацієй		Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣй
14	Іанȣаріе	диминѣцъ	— 6	28 - 9	сенинȣ

Ꙗа 16 Іанȣаріе ръсаре соареле ла 2 ч. 40 м Амѣзъзи вине ла 7 20 м